

de gazette 2020/3

St Bernardus woonzorgcentrum

Jaargang 37, Nummer 3; juli, augustus, september

Driemaandelijks tijdschrift - Afgiftekantoor 2099 Antwerpen
Vu: Frank Vanfleteren, Koninklijke Baan 18, 8660 De Panne

CORONA CORONA, CORONA, ... EN WIJ!

In deze moeilijke periode voor ons allemaal, proberen wij ons voluit in te zetten om iedere dag het beste van onszelf te geven. Niet alleen door gymnastiek of activiteiten te geven aan onze bewoners. Dit is belangrijk, maar ook zorgen we voor het welbevinden. We hebben samen met onze collega's onze bewoners met al hun kracht proberen te ondersteunen! Dankzij corona hebben we een paar dingen geleerd. Wat is teamwerk? Liefde? Droefheid? Elke dag proberen wij elkaar zoveel mogelijk te helpen, niet alleen met het werk, maar ook met goede humor, een vriendelijke woord, een glimlach. Alhoewel het vaak moeilijk was, probeerden we het niet te laten zien.

Dankzij Corona zijn we een nog grotere familie geworden!!!!
Dit is een liedje van ons aan jullie!!!!

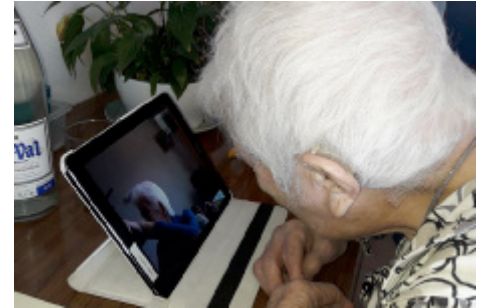
Je komt er achter
vroeg of laat.
Een goede vriend,
een beste maat
je hebt ze nodig.
In het goede en in 't kwaad,
want de weg van 't bestaan
is soms heel onaangenaam.
Er wordt gevallen
en meteen weer opgestaan.

Ik heb vrienden voor het leven
gesteund door lief en leed.
Wat een vriend aan mij kan geven
is geld niet aan besteed.
Je hebt vrienden waarmee je kan lachen
en waardoor je de tijd snel vergeet.
Of een vriend die de pijn kan verzachten
als je 't even niet meer weet.

Zonder woorden
merk je snel,
deze vriend
begrijpt me wel.
Goed vertrouwen
is het enige dat telt.
Zelfs een blik zegt genoeg
voor die hechte vriendenploeg.
Er wordt gelachen
met z'n allen in de kroeg

Ik heb vrienden voor het leven
gesteund door lief en leed.
Wat een vriend aan mij kan geven
is geld niet aan besteed.
Je hebt vrienden waarmee je kan lachen
en waardoor je de tijd snel vergeet.
Of een vriend die de pijn kan verzachten
als je 't even niet meer weet.....

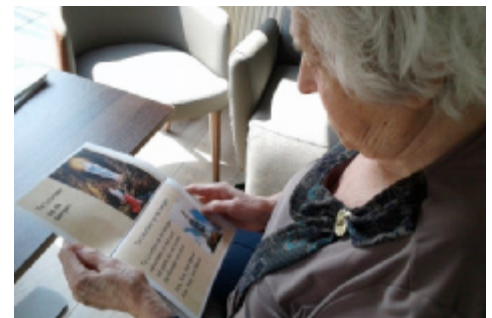
Groetjes,
Kiné Team

Skypen... Wuk is dade?
pagina 6

**Beschermingsmiddelen
Covid19**
pagina 12

Pastoraal
pagina 15

Bedankt
pagina 20

St Bernardus
woonzorgcentrum

St Bernardus
woonzorghuis

St Bernardus
kortverblijf

Zeegalm
assistentiewoningen

Kalmburg
assistentiewoningen

Welkom

HET WAS MAART 2020...

De straten waren plots leeg, de meeste auto's stonden langs de kant van de weg, de mensen kwamen bijna niet meer buiten en dat over de hele wereld, landen gingen op slot, de mensen konden niet geloven dat dit gebeurde, het was zo surrealistisch...

De jongeren studeerden vanuit huis, kinderen en pubers verveelden zich, ouders wisten niet wat te doen. Mensen kwamen alleen even buiten om boodschappen te doen of om de hond uit te laten

Bijna alles was gesloten ... Zelfs de kantoren, hotels, restaurants en bars.

Mensen moesten vanuit huis gaan werken. Ondernemers kwamen in de problemen.

De meeste kinderen konden niet meer naar school. Er was ineens niet genoeg ruimte voor iedereen in ziekenhuizen, operaties en onderzoeken werden uitgesteld ... Iedereen zat in quarantaine om gezondheidsredenen of preventief. Sommige mensen mochten niet meer naar hun werk, anderen móesten. Iedereen moest flinke afstand tot elkaar bewaren, dat was afschuwelijk.

In de supermarkt waren allerlei schappen leeg, ...

Alles werd even anders... Even geen handdruk, even geen knuffel, even geen zoen, maar 'werken met de ellebogen'. Even allemaal experts in handhygiëne, even op afstand, liefst zelfs één meter of verder, zo nodig...

De wereld draait door, maar toch lijkt alles even anders. Gevoelens van eenzaamheid en angst, ze overspoelen velen...

De mensen keken tv en de premier vertelde dat er weer hoop was dat we er samen raken. Stap voor stap kan het gewone leven opnieuw zijn gang gaan. We zijn er nog niet, maar uiteindelijk zullen we weer hand in hand, het leven kunnen vieren...

Ook in ons woonzorgcentrum beleefden we de afgelopen periode op een heel andere manier dan we normaal gewoon waren. In deze editie van de gazette blikken we hier dan ook op terug.

Veel leesplezier.

Colofon

Redactie

Jolein Levecque

Isabelle Delacauw

Frank Vanfleteren

Teksten

Guido Calcoen

Dienst woonleefbegeleiders

E.H. Domiek Vercruysse

Sociale dienst

Sabrina Dhondt

Radka Vassileva

St Bernardus
woonzorgcentrum

Welkom@woonzorgcentrum

**welkom aan mevrouw
Marie-Thérèse Woestyn**

Op 15 mei hebben wij mevrouw Marie-Thérèse Woestyn als nieuwe bewoonster verwelkomd op "het zeezicht". Ze is jarig op 17 augustus en is afkomstig uit de Panne. Mevrouw werkte samen met haar man in de Santos Pallas in de Panne als bediende. Mevrouw is heel erg gesteld op haar familie, zo heeft ze 3 kinderen. Hiermee ging ze graag mee wandelen en vooral de zee was een regelmatige bestemming. Sinds de geboorte van haar kleindochter heeft mevrouw een viergeslacht binnen haar familie.

**welkom aan mevrouw
Jeannette Demaerel**

Op 8 mei hebben wij mevrouw Jeanette Demaerel verwelkomd als nieuwste bewoonster op "het zeezicht". Zij is afkomstig van de Panne en verjaart op 27 mei. Vroeger werkte mevrouw in de horeca als bediende en later nam ze de tearoom van haar ouders in de Panne over. Mevrouw ging graag naar de markt en hield ervan om gezellig een terrasje te doen. Mevrouw Demaerel is graag onder de mensen. In haar kamer kijkt ze graag tv en lost ze kruiswoordraadsels op.

**welkom aan de heer
Paul Debaeke**

De heer Paul Debaeke is de nieuwste bewoner van "de kelle". Hij verjaart op 21 augustus en is afkomstig uit Nieuwpoort. Meneer is jaren actief geweest als verkoper bij het bedrijf Stella Artois. Daarnaast ging hij altijd graag paardrijden en speelt hij tegenwoordig een spelletje manillen. Meneer is een joviale man en komt graag onder de mensen.

**welkom aan mevrouw
Ivonne Vanclooster**

Op 30 maart hebben wij mevrouw Ivonne Van Clooster verwelkomd als nieuwe bewoonster op "de duinroos". Mevrouw is jarig op 7 november en is afkomstig van Roeselare. Vroeger was zij de uitbaatster van een hoedenwinkel in Roeselare. Mevrouw heeft 2 kinderen en 2 kleinkinderen. Vroeger kwam zij graag buiten om te wandelen en te fietsen in de natuur, maar tegenwoordig kijkt mevrouw graag series op tv en vertoeft ze graag onder de mensen.

**welkom aan mevrouw
Annette Lechat**

Mevrouw Annette Lechat is de nieuwste bewoonster van "de zeebries" sinds 14 april. Zij woonde voor haar opname in De Panne. Mevrouw ondernam dagelijks grote wandelingen waarbij ze de zee dagelijks bewonderde. Vroeger trok ze vaak met de auto naar Gent, haar lievelingsstad! Tegenwoordig snuistert mevrouw graag in een van haar vele boeken.

**welkom aan de heer
Werner Lefranc**

Op 21 april hebben wij de heer Lefranc verwelkomd op "het zeezicht". Hij is afkomstig van Veurne en verjaart op 3 augustus. Meneer is een sportliefhebber waar voetbal en vooral de autosport zijn voorkeur genieten. Zo is hij vroeger 5 jaar mee geweest met de autocross als mecanicien en is hij 12 jaar actief geweest binnen een garage in Koksijde. Vervolgens is hij gaan werken bij de gemeente De Panne waar hij instond voor het onderhoud van verschillende gemeentelijke voertuigen. Tegenwoordig vult meneer zijn dagen met naar sport te kijken of een krant te lezen. Hij komt graag onder mensen, is behulpzaam en is een echte familieman.

**welkom aan de heer
Jean Pierre Lycke**

Op 20 mei hebben wij de heer Jean-Pierre Lycke verwelkomd als de nieuwe bewoner van "de zeebries". Hij is jarig op 16 december en is afkomstig uit de Panne. Meneer heeft 2 dochters. Hij is vroeger zelfstandig elektricien geweest. Hij heeft deze job met veel liefde uitgeoefend en dit tot aan zijn 55 jaar. Tegenwoordig spendeert meneer graag zijn tijd met tv kijken en boeken lezen.

**welkom aan mevrouw
Simonne Maryn**

Op 8 juni hebben wij mevrouw Simonne Maryn verwelkomd op "het zeezicht". Mevrouw verjaart op 23 oktober en komt uit de Panne. Mevrouw heeft samen met haar man een brouwerij uitgebaat, waar zij voornamelijk de bestellingen opnam en tevens in het seizoen ijsjes verkocht! Mevrouw kwam in haar vrije tijd graag buiten en genoot van lange wandelingen in de natuur. Daarnaast ging ze graag op restaurantbezoek .

**welkom aan de heer
Louis De Geest**

Sinds 11 maart is de heer Louis de Geest de nieuwste bewoner van "de kykhill". Hij is jarig op 4 januari en is afkomstig uit de Panne. Meneer heeft gewerkt als boordmechanici in Koksijde en heeft een militaire achtergrond. Hij verbleef vaak voor een opdracht in het buitenland. Meneer heeft groene vingers en verzorgde graag zijn groentetuintje. Daarnaast ging hij graag wandelen, is hij heel handig en speelt hij graag een spelletje manillen.

**welkom aan de heer
Eric Grandry**

Op 9 juni hebben wij meneer Eric Grandry verwelkomd als de nieuwe bewoner van "de zeebries". Hij verjaart op 23 december en is afkomstig uit de Panne. Meneer komt uit Wallonië maar is al ruim 30 jaar woonachtig in de Panne. Hij is altijd actief geweest als conciërge op een vakantiedomein van de mutualiteiten. Daarnaast deed meneer graag aan zwemmen, wandelen en hield hij van culturele uitstapjes zoals monumenten en gebouwen gaan bezichtigen.

**welkom aan de heer
Johan Delie**

Op 17 februari is de heer Johan Delie de nieuwe bewoner geworden van flat 2D. Hij is afkomstig uit Nieuwpoort maar is altijd een echte Koksijdenaar geweest. Meneer verjaart op 5 augustus en heeft 2 kinderen en 6 kleinkinderen. Vroeger werkte meneer in de schrijnwerkerij van zijn ouders en nam vervolgens het bedrijf over. Daarna heeft hij nog 23 jaar bij de gemeente Koksijde gewerkt als klusjesman. Tegenwoordig brengt meneer zijn tijd het liefste door met het lezen van boeken en kijken van spannende films. Hierin hebben actie films en thrillers zijn voorkeur.

Ook alle personen bij ons in kortverblijf heten we van harte welkom!

Bewoners die later dan 9 juni 2020 bij ons hun intrek hebben genomen, zullen verwelkomd worden in onze volgende editie.

Vorbije activiteiten

SKYPEN... WUK IS DADDE?

Het belang van communicatie.

Onze prachtige nieuwe brasserie was nog maar net geopend en we moesten de deuren sluiten, het hart van het WZC: "O" zo belangrijk voor de contacten met familie, medebewoners en vrienden.

De brasserie werd gesloten, bewoners konden geen bezoekers meer ontvangen.

Vele bewoners telefoneren vaak, sommigen dagelijks met hun familie. Toch is dit niet voor iedereen mogelijk, mensen met motorisch, mentale en / of gehoorproblemen hebben het vaak moeilijk met telefoneren.

Het contact met de buitenwereld is erg belangrijk.

Het belang van communicatie is heel groot.

Communicatie is een kenmerk van leven.

Communicatie is een verbinding tussen mensen ten behoeve van het overdragen van meningen, gedachten, ideeën en gevoelens.

Bij het horen van iemands' stem kunnen we vaak de stemming van de andere lezen, maar als we elkaar in levende lijve zien kunnen we nog zo veel meer zien en voelen. Een gelaatsuitdrukking, een lichaamshouding kan ons heel veel vertellen.

Skypen, bellen met beeld geeft ons de mogelijkheid de andere te zien en dus ook meer te lezen.

Wat is skypen?

Skypen is een digitaal communicatieprogramma.

Via skypen kan men bellen via de computer, laptop of telefoon.

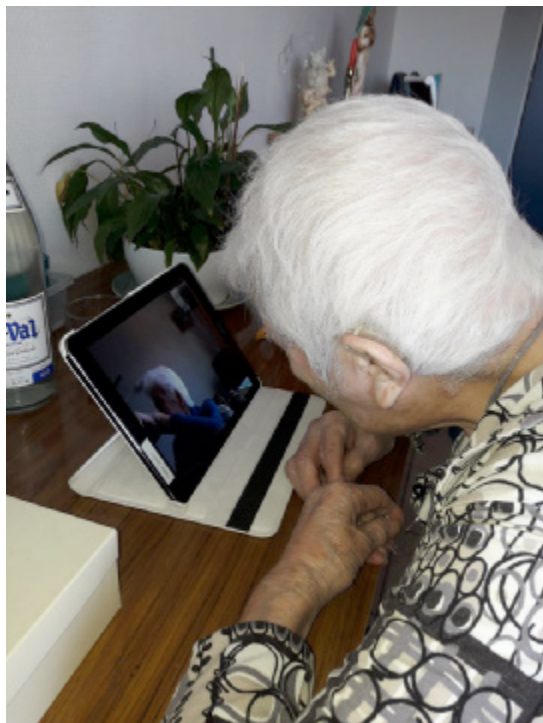
Via skypen verloopt de communicatie beter.

Skypen geeft een goed gevoel daar we ook de omgeving en de lichaamstaal van de andere zien.

Alle woonleefbegeleiders zetten alles op alles om met zo veel als mogelijk bewoners te skypen.

Het lukte verassend goed.

Het verbaasde ons hoe vlug onze bewoners begrepen wat we met skypen bedoelden.

"Julia mag ik even binnenkomen?"

"Jaje zet je u beetje."

"Zeg Julia, gaan we even skypen?"

"Skypen...wuk is dadde?"

"Awel Skypen dat is bellen met beeld."

"Aja!"

Voor de meesten was het de meest normale zaak en was er weinig uitleg nodig.

Bewoners genoten van het zien van hun familieleden, ze werden ook vaak rondgeleid door de tuinen van de kinderen, waar ook vaak de klein/ achterkleinkinderen speelden daar de scholen gesloten waren.

Dit leidde vaak tot vrolijke, maar ook emotionele momenten.

Er werden mooie woorden gezegd, er vloeiden al eens tranen; ook dit deed deugd en vaak werd er ook even niks gezegd; het was voldoende elkaar gewoon te bekijken.

Skypen gaf tijdens deze periode een echte meerwaarde aan het leven van onze bewoners. Ook de contacten tussen familie en woonleefbegeleider verbeterde, we leerden elkaar beter kennen en hadden het voorrecht bij deze emotionele momenten aanwezig te zijn.

Wat skypen echter niet mogelijk maakt is het geven van een knuffel een zoen of een schouderklopje.

'MEEGENIETEN VAN MOOIE FAMILIEMOMENTEN'

Voor onze ouderen is contact houden met familie en vrienden van prioritair belang. Door de beangstigende snelle intrede van het coronavirus in ons land kwam dit contact in het gedrang. Tijdens deze periode, realiseer je je vaak nog meer hoe dierbaar de momenten met je gezin of familie zijn. Heel wat van die momenten van vroeger en alledaagse momenten zoals geboortes, een eerste schooldag, de eerste stapjes van de kleinkinderen, verjaardagen, ... worden vaak met de familie gedeeld en zijn vaak vastgelegd via foto of video.

We merkten al snel dat kinderen en kleinkinderen op zoek gingen naar mogelijkheden om contact te houden met hun familielid om bij te praten en hen te vertellen over de gebeurtenissen in de familie. Vaak via telefoon, briefwisseling of tijdens de geplande skypegesprekken. Maar een beeld zegt vaak nog meer dan woorden.

Onze nieuwe televisies in het woonzorghuis (kamers kant Koninklijke Baan) waren nog niet zo lang geleden geplaatst en we waren nog bezig met het observeren en bijsturen van heel wat technische aspecten. Niettemin gingen we in een stroomversnelling tijdens de lockdown om onze bewoners te ondersteunen in hun contacten, hun familie en hun leefwereld. Zo werd het project 'familieportaal' opgestart. Via tekst, foto's en video's bleven ze zich nauw betrokken voelen bij de familie.

Via eenvoudige software laden kinderen en kleinkinderen van thuis uit foto's en video's op uit hun omgeving. Deze kunnen dan door onze bewoners via de rubriek 'familie' worden bekeken. Wanneer de bezoeken op kamer weer worden toegelaten kunnen deze beelden ook zorgen voor leuke gesprekken tussen de bewoners en hun familieleden.

Dit project is al goed op dreef en wordt reeds door velen gebruikt. Toch blijven we niet stilzitten en bekijken we alle mogelijkheden om deze interactieve televisies volledig aan te passen aan de noden van onze bewoners.

Ook onze witte hulp James dook op in ons woonzorghuis.

Enkele leuke reacties op deze sociale robot:

Clara:
"Wat voor raar beestje komt daar binnen?"

Godelieve M.:
"Die babbelt gewoon me mij!"

Maria H. :
" t'is toch een mooi, lief en vriendelijk dingetje."

Bedankt Zora Bots Oostende!

SAMEN STERK

*We zwaaiden naar elkaar
vanachter het raam.
We praten honderduit via de
telefoon.*

*Vanuit de verte overlaad ik je met
innige handkussen.*

*Ik hoor je stem dat je me missen
zou.*

*Maar ik hield voorlopig afstand
Want ik hou het meest van jou.*

#samen sterk tegen corona

Assistentiewoningen

HOE GA JIJ OM MET DE QUARANTAINES MAATREGEL?

Dit was de vraag die we stelden aan mevrouw Radka Vassileva van de assistentiewoningen Kalmburg.

Ik ben heel lang weduwe geweest en was dus al vroeg alleen. Ik heb mijn eigen structuur en ik kan mijn tijd goed gebruiken, zelfs tijdens deze quarantaineperiode. Ik let nog steeds op de dagelijkse hygiëne-maatregelen die worden gevraagd vanuit de regering. Om elke dag psychisch in balans te blijven, maak ik in mijn eentje kleine wandelingen om de natuur te bewonderen die ontwaakt in deze periode van de lente. Soms stel ik mezelf bloot aan de zon op mijn terras waar ik graag lees. Ik wou iets nuttigs gaan doen voor mijn 2 dochters en 3 kleinkinderen. Daarom schrijf ik al mijn 'Memoires' op. Mijn herinneringen gaan zo snel voorbij ... wat normaal is voor ouderen. Ik hoop dat als alles goed gaat met de mensen in het woonzorghuis en de assistentiewoningen. Ik hoop dat we binnenkort elkaar terug kunnen ontmoeten. Ik mis het sociaal leven echt!

Groetjes,
Radka

Van dichtbij

In deze rubriek krijgen bewoners, familieleden, medewerkers en vrijwilligers de kans om hun interesses of bepaalde thema's met de lezer te delen. Vandaag is deze gelegenheid voor Lies Vanaudenaerde, ergotherapeute en woonleefbegeleidster.

Het alom bekende zinnetje tijdens deze coronacrisis luidde 'blijf in uw kot' en dat is ook voor onze bewoners van toepassing geweest. De bewoners verbleven gedurende 6 weken hoofdzakelijk op hun kamer.

Voor ons, medewerkers, was dit toch wel een aanpassing en niet iedereen had het hier makkelijk mee. Alles waar we dag in, dag uit naar streven viel zomaar weg..

Gedurende de hele coronacrisis lag mijn focus nog steeds op het ergotherapeutisch werk.

Dit was ook broodnodig voor het sociaal- emotioneel welzijn van onze bewoners. Het was dan ook belangrijk om een tandje bij te steken om voor hen op zoek te gaan naar een zinvolle en betekenisvolle dagbesteding.

De isolatie op de kamer was vrij hartverscheurend, want voor de lockdown werkten wij zeer buurtgericht en zetten wij in op het samenzijn van onze bewoners. Dit was voor zowel medewerkers, als bewoners een zeer spijtige zaak,

want zo verloren we tijdelijk veel van onze sociale contacten met bijvoorbeeld de buurtscholen, vrijwilligers en andere verenigingen in en rond De Panne.

Een grote troef van ons team is dat we zeer creatief en flexibel zijn, want door deze omstandigheden moesten wij voortdurend op zoek gaan naar leuke en vooral individuele, persoonsgerichte activiteiten. Gelukkig hebben we een directie die openstaat voor al onze 'gekke' ideeën.

Achteraf gezien merk ik dat we ons meer dan ooit met elkaar verbonden voelen, en een hecht team vormen.

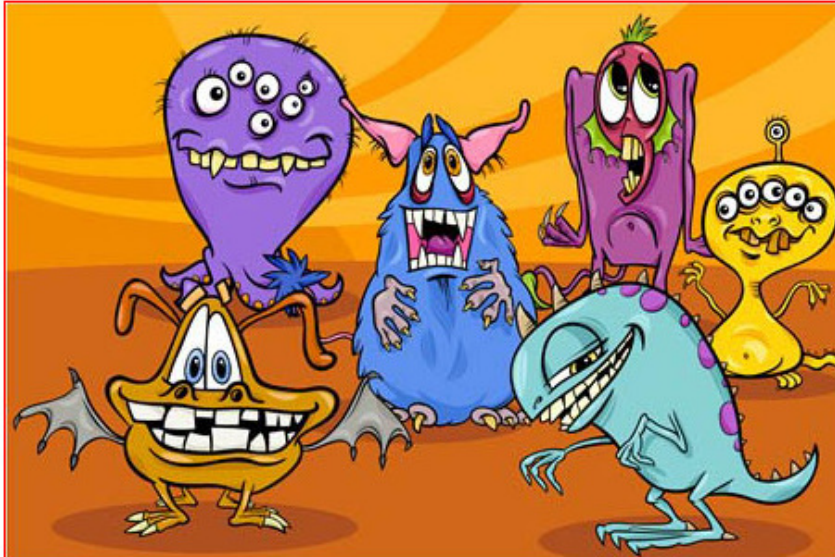
Veel van onze bewoners kregen in normale omstandigheden vaak bezoek in onze gloednieuwe brasserie. Door de coronacrisis werd deze gesloten en al snel werd duidelijk dat onze bewoners veel nood hebben om in contact te blijven met hun familie. Hierdoor zetten we in op skypegesprekken, de interactieve televisies waarop de familieleden foto's en filmpjes kunnen versturen en later bekeken we hoe de families op bezoek konden komen in ons modulaire gebouw.

Nu enkele weken later kunnen we stilaan terug naar het bekende, vertrouwde beginnen uitkijken.

Denksport

ZOEK DE 10 VERSCHILLEN BIJ DEZE VIRUSSEN

CORONAZOEKER

I	Y	M	S	G	L	A	U	O	W	K	D	G	E	E	S	D	V
D	Q	W	P	X	F	L	M	R	O	E	I	I	E	M	W	R	X
Q	P	V	A	S	I	U	W	C	W	I	E	C	J	X	S	R	O
U	O	X	T	J	S	I	L	B	E	Z	H	E	X	Q	T	O	O
T	T	A	B	T	X	G	Q	G	R	T	N	Q	H	W	J	D	F
M	N	D	N	Q	O	E	U	V	E	I	E	M	V	U	I	X	R
D	E	C	M	D	K	N	M	A	L	E	D	X	N	H	G	W	N
S	T	R	M	N	X	E	K	C	D	T	N	W	M	O	Y	L	Z
Q	F	P	H	E	N	L	G	C	Z	I	O	L	O	E	C	E	G
L	H	E	H	T	E	L	P	I	I	R	B	T	N	D	W	G	Z
J	W	G	K	S	R	E	P	N	E	A	R	R	D	E	P	D	C
W	K	A	T	E	E	B	R	A	K	D	E	F	K	K	C	N	N
W	Y	F	F	O	T	O	W	T	T	I	V	G	A	W	K	A	H
Z	F	N	R	H	S	E	D	I	E	L	U	R	P	N	R	H	P
M	I	S	R	L	M	D	M	E	B	O	K	O	J	D	O	U	Z
F	V	O	X	W	A	I	W	I	M	S	B	Z	E	S	B	W	L
S	G	Y	Q	O	H	V	M	Q	C	T	L	I	S	F	O	I	B
L	G	N	I	T	T	E	M	S	E	B	E	Y	R	K	T	A	T

- AFSTAND
- HANDGEL
- ROBOT
- VERBONDENHEID
- ZIEK
- BESMETTING
- HOESTEN
- SOLIDARITEIT
- VIDEABELLEN
- ZORG
- HAMSTEREN
- MONDKAPJES
- VACCINATIE
- WERELDZIEKTE

Qader's blog

IN MIJN EIGEN BUBBEL!

Hoi allemaal,

In de kranten stond tijdens de coronaperiode dat de kans erg klein is dat honden besmet raken met dit nieuwe virus. Maar toch bleef ik een hele tijd weg van iedereen en bleef ik ook in mijn kleine bubbel. Ik mis de aanwezigheid van vele mensen en dat voelde in het begin wat onwennig. Niettemin werd er zoals steeds nog zeer goed voor mij gezorgd. Ik heb zeer veel gewandeld met het mooie weer van de afgelopen weken. Binnenkort kan ik weer worden geknuffeld.

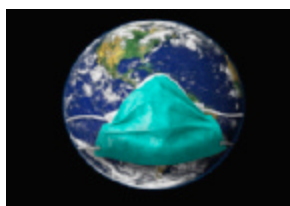
Wat heb ik toch een zalig hondenleven!

Huishond Qader

De inforubriek

Corona? Wat is het en hoe is die bij ons verzeild geraakt?

De uitbraak startte in Wuhan bij patiënten met longontsteking van onbekende oorzaak.

Ze hadden de voedselmarkt van de stad (met vis, levende dieren, ...) bezocht. Deze markt werd

gesloten op 1 januari 2020.

Wat is het coronavirus?

Het coronavirus is een nieuw en heel besmettelijke virus. Je kan het makkelijk krijgen of doorgeven. Coronavirussen zijn een familie van virussen die een infectie veroorzaken bij mensen en verschillende dieren, waaronder vogels en zoogdieren zoals kamelen, katten en vleermuizen. Sommige coronavirussen van dieren kunnen overdragen worden tussen dieren en mensen. Tot nu toe is aangetoond dat zeven coronavirussen ook bij mensen een infectie kunnen veroorzaken. Wanneer ze evolueren, mensen besmetten en zich verder verspreiden tussen mensen, kan dit leiden tot uitbraken zoals MERS-CoV en SARS.

Besmettingswijze

Als je hoest of niest vliegen er kleine druppeltjes in de lucht. De druppeltjes vliegen gemiddeld tot één meter ver. Als je die druppeltjes inademt of ze door je handen in de mond, neus of ogen krijgt is een besmetting mogelijk.

Symptomen

De meest frequente symptomen zijn koorts, hoesten en problemen met ademen.

Soms zien we ook een verstopte neus, keelpijn, diarree, ernstige en plotselinge vermoeidheid, verlies van smaak en/of geur en huiduitslag.

De infectie kan leiden tot milde of ernstige longontsteking.

80% van de besmettingen verloopt mild. Sommige personen vertonen heel weinig tot geen symptomen

Behandeling

Niemand heeft van nature antistoffen om immuun te zijn voor het virus. Er is momenteel ook geen

vaccinatie of specifieke behandeling voor COVID -19. Ondersteunende behandelingen (bv. door toedienen van extra zuurstof en kunstmatige beademing) is de hoeksteen. Er lopen momenteel verschillende studies met geneesmiddelen.

Diagnostiek

Het virus kan opgespoord worden in een wisser van de neus/keelholte. De test kan uitgevoerd worden in verschillende laboratoria. Omdat er evenwel een wereldwijd tekort is aan de chemische stoffen die nodig zijn voor deze test, wordt niet iedereen getest.

Wie wél getest moet worden, wordt bepaald door de overheid. U kan dit steeds raadplegen op de website [covid-19.sciensano.be](https://www.sciensano.be/covid-19).

Nog enkele belangrijke tips

- Blijf thuis, zeker als je ziek bent.
- Was vaak je handen met water en zeep.
- Hou minstens 1.5 meter afstand als je buiten bent.
- Beperk je fysieke sociale contacten
- Geef geen hand, kus of knuffel
- Gebruik elke keer een nieuwe papieren zakdoekje en gooi het weg in een gesloten vuilnisbak
- Geen zakdoek? Hoest of nies in de binnenkant van je elleboog.
- Draag een mondkapje in het wzc, op het openbaar vervoer en op drukke openbare plaatsen waar je de fysieke afstand niet kan garanderen
- Let extra op bij mensen die gevoelig zijn voor het virus:
  - Mensen ouder dan 65 jaar
  - Mensen met diabetes (type 2).
  - Mensen met problemen met hart, longen of nieren.
  - Mensen die gevoelig zijn voor infecties.

'Hoe een mysterieus virus ons huis deed daveren op zijn grondvesten...'

Toen we eind 2019 vooruitblikten naar het komende jaar keken we uit naar het einde van de bouwwerken, de verhuis van onze bewoners, aanleg van de tuin...

Niemand had kunnen verwachten dat een 'onschuldig' virus onze werking op een paar weken tijd volledig zou veranderen.

Eind februari 2020

Het werd duidelijk dat het virus ook ons land had bereikt en dat we ons dienden voor te bereiden op een eventuele uitbraak.

De eerste bestelling van beschermingsmaterialen werd geplaatst. Dit bleek nadien een goede beslissing te zijn, want enkele dagen later ging in gans Europa iedereen op zoek naar beschermingsmiddelen en werd het steeds moeilijker om materialen te laten leveren.

In de eerste fase werden de beschermingsmiddelen voorzichtig ingezet, want niemand kon voorspellen hoe lang de pandemie zou duren en hoeveel materiaal we hiervoor nodig zouden hebben.

Ook de richtlijnen van de overheid gaven ons de instructie om zorgzaam om te springen met de beschikbare middelen.

Onze coördinerende en adviserende geneesheer (CRA) Dr Bossuyt werd voor de eerste keer gecontacteerd om de ondernomen stappen toe te lichten.

De eerste week focusten we ons op informeren van onze bewoners, familie, medewerkers, studenten en vrijwilligers over de te nemen preventieve maatregelen. Ook werd er ingezet op het extra ontsmetten van alle high-touch oppervlakten (vb klinken, lichtknoppen,...).

Maart

Vanuit het Agentschap Zorg en Gezondheid werden wij regelmatig op de hoogte gebracht van de stand van zaken en de richtlijnen die wij dienden toe te passen. De richtlijnen vormden de basis

van de interne procedures en werkvoorschriften die uitgeschreven werden.

Regelmatig dienden we de familie, bewoners en medewerkers te informeren over de huidige stand van zaken.

Dagelijks dienden wij cijfermateriaal door te geven aan de overheid (aantal besmettingen, aantal ziekenhuisopnames,...). Er werd een outbreak management team in het leven geroepen. Tijdens dit overleg werden de gewijzigde richtlijnen van Agentschap Zorg en Gezondheid besproken, analyseerden we de huidige situatie en stuurden we bij waar nodig. Wekelijks vond een overleg plaats met de CRA, directeur en verantwoordelijke bewonerszorg om de evoluties en aanpak voor de toekomst te bespreken.

In één van deze overlegmomenten werd al snel beslist om bij een eventuele uitbraak het modulaire gebouw te gebruiken als cohortafdeling. De eerste voorbereidingen werden getroffen om de afdeling in

gereedheid te brengen. Wekelijks hielden we een overlegmoment voor alle medewerkers zodat iedereen op de hoogte bleef van de huidige stand van zaken en vragen kon stellen.

In deze maand werd de bezoekenregeling regelmatig bijgestuurd. In eerste instantie diende elke bezoeker een bezoekersattest in te vullen zodat wij in staat waren om bij een eventuele besmetting iedereen te traceren die in nauw contact was geweest met een bepaalde bewoner of afdeling.

Later in de maand schakelden wij over naar het bezoek door één geregistreerde mantelzorger van 10 tot 11u in de voormiddag en van 15u30 tot 16u30 in de namiddag. Toen op 17 maart het land volledig in lockdown ging, was ook bezoek in het wzc niet meer mogelijk.

De begeleiders wonen en leven hebben toen ingezet op alternatieve vormen van communicatie via de ouderwetse briefwisseling, skype, telefoneren,... We creëerden unieke contactmomenten!

Onze Collect & go momenten waarbij familie materiaal kon brengen en ophalen waren een succes. De lange wachtrijen op dinsdag en zaterdag waren hier het bewijs van. De meegebrachte attenties voor zowel de bewoners als medewerkers waren een hart onder de riem. Ook de leveranciers kregen geen onbeperkte toegang meer tot onze voorziening. Ook zij dienden zich te registreren als ze de voorziening betraden.

De samenwerking met externe partners in kader van activiteiten werd ook herbekeken. De leerlingen van Immaculata konden tijdens de middagpauze geen bezoek meer brengen aan onze bewoners. Ook verschillende gemeenschappelijk intramurale (vb misviering, bingo) als extramuraal activiteiten (vb circus, musical) werden geannuleerd en Qader, onze huishond, kon niet meer vertoeven onder onze bewoners. Onze brasserie werd gesloten en de inkom Lindenlaan was niet meer toegankelijk voor externen.

Aan de huisartsen werd gevraagd om enkel langs te komen voor acute zaken. Externe consultaties in het ziekenhuis werden zoveel als mogelijk geannuleerd. Ook externe pedicure, kinesisten, kapsters,... konden niet meer langskomen in het wzc.

Op regelmatige tijdstippen was er overleg tussen de gemeentelijke diensten en ons wzc. Vanuit de gemeentelijke diensten werden wij op verschillende vlakken

ondersteund. Er kwamen medewerkers hulp bieden in ons woonzorgcentrum binnen interieur en op de afdelingen. Ook kwamen er vrijwilligers langs en in het weekend en op feestdagen kregen we ondersteuning van jobstudenten. De ondersteuning zal aanwezig blijven tot begin juni.

April

Begin april voorziet de overheid de mogelijkheid om bewoners met symptomen te testen. De eerste testen waren negatief, maar na enkele dagen hadden we de eerste positieve bewoner en ook medewerker. In een mum van tijd werd de werking op de vloer totaal hertekend en openden we onze cohortafdeling, modulair gebouw 1e verdieping. Bewoners die

positief testten, werden de dag zelf verhuisd naar deze specifieke afdeling. Op deze cohortafdeling is er een aparte ruimte aanwezig voor medewerkers om de nodige beschermingsmaatregelen aan te doen. Nadien betreden ze via een sas de afdeling. Er was plaats voor 11 bewoners. Bewoners met het covid-19 virus verbleven hier minstens 28 dagen. Indien ze symptoomvrij waren, konden ze terug naar de afdeling. De medewerkers die de verzorging van de bewoners op de COVID afdeling opnamen zijn in eerste instantie medewerkers van dienst Zeebries en andere afdelingen. Later, bij het terugkeren van de medewerkers die positief werden getest, werd een vast team gevormd die de covid afdeling onder zijn hoede nam.

In april konden we spreken van een uitbraak binnen onze voorziening. Dr Bossuyt nam de volledige coördinatie op medisch vlak op zich ongeacht de huisarts. Op die manier hadden we over alle afdelingen heen een duidelijk beeld wat zich afspeelde. Dr Bossuyt deed dit steeds in samenspraak met de behandelend geneesheer.

Tijdens de meest acute fase van de uitbraak dienden we, met pijn in het hart, onze basisvisie waarbij we een belevingsgerichte zorg willen geven aan onze bewoners, achterwege te laten. De nadruk lag nu op het indijken van een verdere uitbraak en de monitoring van de fysieke gezondheid van de bewoner en medewerkers. We schakelden naar kamerisolatie voor elke bewoner. Dit om te vermijden dat bewoners elkaar zouden besmetten. Al deze veranderingen en de acute uitbraak zorgde voor een extra belasting voor onze medewerkers. Gelukkig kregen we in deze periode heel wat hulp van vrijwilligers. Het Rode Kruis was hier elke dag paraat om ons te helpen bij de maaltijdbedeling die vanaf heden op kamer gebeurde.

Partners van medewerkers, familieleden,... boden zich spontaan aan om ons hulp te komen bieden. Medewerkers die tijdens deze periode hun eigen taken niet konden uitvoeren (vb kine, kapster), hielpen de afdelingen bij opdienen van de maaltijden, klaarzetten van de plateaus, vaatwas insteken en uithalen,...

De meest acute fase situeerde zich ook in de paasvakantie, onze jobstudenten zorg werden ingeschakeld en hebben het beste van zichzelf gegeven in deze periode om ons te ondersteunen.

We werden in deze maand overstelpt met attenties van bewoners en handelaars uit De Panne... Eén voor één waren ze een hart onder de riem in deze moeilijke periode zowel voor onze bewoners als medewerkers.

En op 28 april de eerste grote mijlpaal in ons

gevecht tegen het covid-virus. De eerste bewoner keert terug naar de kamer en op 30 april hebben we de laatste positieve test afgenomen.

Mei

Op donderdag 7 mei werden alle bewoners en medewerkers getest op het Covid-19 virus. Tijdens het weekend liepen de eerste resultaten binnen en deze zagen er goed uit. Alle bewoners zijn negatief en 1 medewerker bleek positief. Deze resultaten waren een bevestiging dat de genomen maatregelen de afgelopen weken zijn vruchten hadden afgeworpen.

Het bood ons de mogelijkheid om na te denken om voorzichtig en met de nodige waakzaamheid de deuren van het wzc terug open te stellen. Vanaf 18 mei konden de huisartsen terug langskomen voor acute zaken. De covid-afdeling werd gesloten en de bewoner die op dat ogenblik nog positief was ging in quarantaine op de afdeling. Bezoek werd terug toegelaten in het modulair gebouw gelijkvloers. We brachten op een paar dagen tijd 7 ontvangstruimtes in gereedheid.

Het deed wat raar om ver van elkaar en met een plexiglass elkaar terug te zien, maar bovenal herinneren we ons die lach en emoties op jullie gezichten.

Het was duidelijk : 'Jullie hadden elkaar gemist!'

Juni

We halen even opgelucht adem nu we het ergste van de coronacrisis achter de rug hebben. Voor het eerst sinds 5 juni hebben we geen bevestigde Covid-19 patiënten in ons woonzorgcentrum. Een opsteker voor iedereen die de voorbije maanden het beste van zichzelf gaf om deze crisis te bezweren. De huisartsen kunnen terug langskomen voor hun maandelijks bezoek aan onze bewoners sinds 8 juni en ook bezoek op de kamer is terug mogelijk vanaf 15 juni.

In totaal hebben we sinds het begin van de crisis 15 interne coronapositieve bewoners gehad en enkele opnames vanuit het ziekenhuis. De voorbije maanden zijn bijzonder zwaar geweest voor onze bewoners, familieleden en onze medewerkers. Maanden hebben we gewerkt op adrenaline en met het hart voor onze bewoners. En ja onze grondvesten hebben even gedaverd...

Maar het maakte onze sterker als voorziening en individu. De vele attenties en woorden van steun, de collegialiteit onderling, de gedrevenheid, de emoties, ... Ze blijven voor eeuwig in ons hart. 'Gif mo chette # samen sterk' want zo was het ook, iedereen leefde met ons mee. Het waren uitzonderlijke tijden die we niet snel zullen vergeten.

We hebben er ook veel uit geleerd voor de toekomst...

Het heeft ons geleerd hoe belangrijk het is om er voor elkaar te zijn. We beseffen meer dan ooit dat 'samen' leven ons belangrijkste goed is. Het wzc dient een veilige plek te zijn waar wonen en leven voorop staan en waar belevingsgerichtheid de basis is van onze werking. Laten we in de toekomst streven naar een gezond evenwicht tussen welbevinden, zorg en veiligheid.

Wij danken iedereen voor de ongelooflijke inzet en begrip in deze afgelopen periode...

Met veel respect zeggen we een welgemeende 'dank u wel' !

Beschermingsmiddelen Covid19

Toen de eerste signalen ons bereikten vanuit Italië en de media en bepaalde experts het slechts over een "ernstige" griep hadden zorgde dit uiteraard voor heel wat verwarring binnen de ganse zorgsector, zowel de ziekenhuizen als de woonzorgcentra.

Dank zij de goede en vele contacten met Zorgnet en diverse ziekenhuizen werd het ons vlug duidelijk dat er hier meer aan de hand was. De ziekenhuizen waren zich namelijk volledig aan het verbouwen om opvang van Covid patiënten mogelijk te maken. We hadden op dat ogenblik trouwens nog geen enkel inzicht wat Covid werkelijk was, hoe het virus zich gedroeg, hoe het zich overzette van mens tot mens en hoe diep het straks zou insnijden in onze werking.

Het beschermen van de medewerkers was, naast de zorg voor onze bewoners, vanaf het begin onze absolute prioriteit. We konden enerzijds niet verwachten van medewerkers dat zij zonder voldoende en veilig beschermingsmateriaal zorg verleenden. Anderzijds dienden we het risico op overdracht tussen bewoners absoluut te vermijden en ook daarvoor is voldoende beschermingsmateriaal noodzakelijk. Onderstaand geef ik het relaas weer van de eerste strijd tegen Covid, met name het zoeken naar voldoende en efficiënt beschermingsmateriaal voor medewerkers en bewoners.

Als voorziening hadden we zelf nog onze eigen strategische voorraad van chirurgische mondmaskers, FFP2 mondmaskers, schorten en overtrekschoenen. Deze bestaande

voorraad was ruim voldoende om enkele weken te overbruggen maar niet om de ganse Covid19 periode te overbruggen die op dat ogenblik dag na dag de ware omvang ontsluitte.

We waren bij de eerste woonzorgcentra om de hand te leggen op nog kleinere aanwezige stocks van mondmaskers, handschoenen bij leveranciers en incontinentiemateriaal.

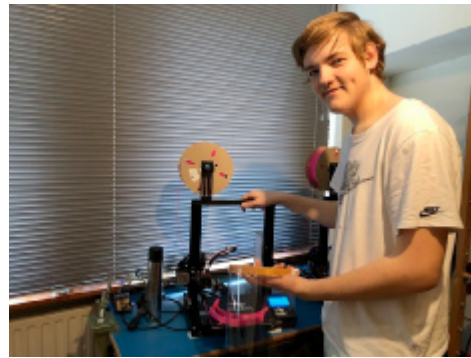
Eind februari konden we nog bijkomend 1.500 chirurgische mondmaskers, 50 spatbrillen en 350 overschorten aankopen. Gezien de besmettingsgraad kochten we toen ook nog heel wat bloeddrukmeters en thermometers aan zodat deze instrumenten konden toegewezen worden aan de bewoner en dus geen bron van overdracht meer kon zijn. Op 26/02 startten we ook met stringente handhygiëne maatregelen en bijkomende ontsmetting van de hightouch oppervlaktes. Alle deurklinken, leuning in de gang, tafels en armleuning werden met een zelfgemaakte Chlooroplossing ontsmet. De chlooroplossing wordt door de eigen technische dienst aangemaakt en het ontsmetten werd door de medewerkers van dienst interieur opgenomen.

Het werd duidelijk dat deze gezondheids crisis van langere duur zou zijn en waarbij de noodzakelijke

hoeveelheden beschermingsmateriaal zeer onduidelijk was. Ondertussen waren de voorraden bij de leveranciers opgebruikt en werd ook in de media gewag gemaakt van de grote tekorten. Uitermate belangrijk voor de mondmaskers was om objectieve informatie omtrent de kwaliteit van de mondmaskers en van de FFP2 te bekomen. Dit gebeurde via gecertificeerde Belgische instituten. Indien er twijfel was contacteerden we het ziekenhuis AZ West om bijkomende informatie en probeerde we ook bij dezelfde leveranciers te bestellen.

Via diverse contacten, kennissen, collega voorzieningen, AZ West, konden we toch nog leveranciers vinden die ons van kwalitatieve mondmaskers konden voorzien. Gezien we weet hadden dat heel wat bestellingen bleven hangen op diverse luchthavens in China en dat alle firma's niet even betrouwbaar waren, bestelden we mondmaskers bij meerdere leveranciers om het risico van niet beleving in te perken. Achteraf bleek dat al onze geplaatste bestellingen van mondmaskers, zowel chirurgische als FFP2, werden geleverd. Naast de mondmaskers dienden we ook over voldoende beschermingsschorten te beschikken. We hadden er heel wat op voorraad doch tijdens gebruik covid waren deze veel te warm om te dragen.

Van het modehuis Ann Demeulemeester, die ook schorten leverde aan het Universitair ziekenhuis Antwerpen, ontvingen we een 50-tal kwalitatief hoogstaande en licht om te dragen schorten.

Sam Decoussemaeker, student en inwoner van De Panne, maakte voor ons met zijn 3D-printer 50 faceshields die extra bescherming boden bovenop de mondmaskers. Deze faceshields waren

een uiterst belangrijke bijkomende bescherming en waren zeer comfortabel om dragen.

We concluderen dat het zoeken naar beschermingsmiddelen een tijdrovend en intens proces was maar dit essentieel was in onze strijd tegen Covid.

Humorhoekje

RIJ-EXAMEN

Twee blondjes zitten aan den toog in een cafeeke. Zegt de een : "Heb kiek juist weer m'n rijexamen gedaan." "Allee", vraagt de ander : "en, hoe was 't gegaan ?" "Nie goe, zenne", zei ze, "bennekiek weer gezakt!" "Ik kom weer op dat ronde punt, en daar stond een bord met dertig op, dus rij ik dertig keer rond dat ronde punt." "Ai", zei de ander, "en.... verkeerd geteld, zeker?"

Zelfs de katten bewaren de nodige corona-afstand

TELEFONEREN

Vader komt thuis van zijn werk, opent de post, krijgt een rood hoofd en roept iedereen bij elkaar.....
"Zo'n verschrikkelijk hoge telefoonrekening kan echt niet meer!!!! Naar wie bellen jullie wel allemaal? Ik ben het niet hoor!!! Ik telefoneer namelijk altijd van op mijn werk!" Moeder reageert, "Ja ik doe dat ook hoor, ik gebruik altijd de telefoon op mijn werk, altijd!!! Ik ben het dus ook niet!!!" Waarop de dochter zegt, "Ik ben het ook zeker niet, want ik bel altijd met de telefoon van op mijn stageplaats." Alle blikken wenden zich eensklaps naar Fatima de poetsvrouw, waarop deze reageert: "Waarom jullie naar mij kijk? Jullie toch ook bellen van op je werk !

Verjaardagen

Bewoners woonzorghuis

JULI

Roger Vilain	2/7
William Devos	4/7
Madeleine Dequeker	7/7
Madeleine Christiaen	9/7
Solange Schottey	10/7
Yvonne Alderweireldt	14/7
Denise Kockempoo	15/7
Marie Jeanne Withouck	19/7
Marie Therese Cornette	19/7
Godelieve Vanden Bulcke	25/7
Simonne Christeyns	30/7

AUGUSTUS

Werner Lefranc	3/8
Marcella Herrewyn	3/8
Jean Baptiste Van Bockstaele	4/8
Oscar Vanhove	14/8
Marie-Thérèse Woestyn	17/8
Paul Debaeke	21/8

SEPTEMBER

Quentin Bossant	5/9
Patrick De Vliegheer	7/9
Godelieve Demeulemeester	7/9
Maria Vanrentergem	15/9
Marie Therese Estievenart	16/9
Louise Steenput	18/9
Jozef Neyrinck	20/9
Marthe Van Doren	21/9
Richard Boeve	24/9

Bewoners assistentie woningen

JULI

Frans Vanhove	9/7
Richard Desmicht	10/7
André Leune	24/7
Bertha Vilain	26/7

AUGUSTUS

Johan Delie	5/8
Denise Brysse	8/8
Maria Braem	8/8
Arthur Vandeputte	15/8
Janny Jeunehomme	17/8
Lucienne Laplasse	18/8
Irena Dejaegher	22/8

SEPTEMBER

Rita Vanmoortel	11/9
Marguerite Mahieu	26/9

Medewerkers

JULI

Jeffrey Capoen	3/7
Evita Bertels	5/7
Brigitte Denorme	14/7
Jessica Libaers	15/7
Marina Pladys	19/7
Aline Delie	20/7
Kane Louagie	20/7
Tamara Lefranc	29/7

AUGUSTUS

Katrien Meire	1/8
Triveni Rani	3/8
Segolen Guillois	12/8
Birgen Paepe	12/8
Jan Deprez	13/8
Marijke Huyghe	16/8
Sabrina Dhondt	16/8
Gerda Brouckaert	17/8
Katy Dewachter	20/8
Evelien Roelens	23/8
Isabelle Delacauw	24/8
Sabien Adriansens	25/8
Melany Bartholomeus	27/8
Vanessa Degrave	31/8

SEPTEMBER

Nele Dubron	2/9
Tatiana Casula	4/9
Ferdinent Kamdem	8/9
Daphne Clays	8/9
Geert Decorte	9/9
Sofie Hillebrandt	9/9
Isabelle Borrey	22/9
Marleen Ingelbeen	23/9
Pascale Schyns	24/9
Gudrun Nollet	24/9
Valerie Roose	27/9
Els Danneels	29/9
Evelien Tahon	30/9

Vrijwilligers

JULI

Carine Vandekerkhove	11/7
Manuella Goderis	13/7
Andrea combez	19/7
Jaak Perneel	29/7
Roos Decoutere	31/7

AUGUSTUS

Chantal Devolder	2/8
Berlinda Benoot	4/8
Marleen Detaellenaere	13/8
Anita Lagast	16/8
Alex d' Erbee	17/8
Wilfried Allewaert	18/8
Marie- Paule Van Rompaey	18/8
Monique Meeus	26/8
Denise Legein	31/8

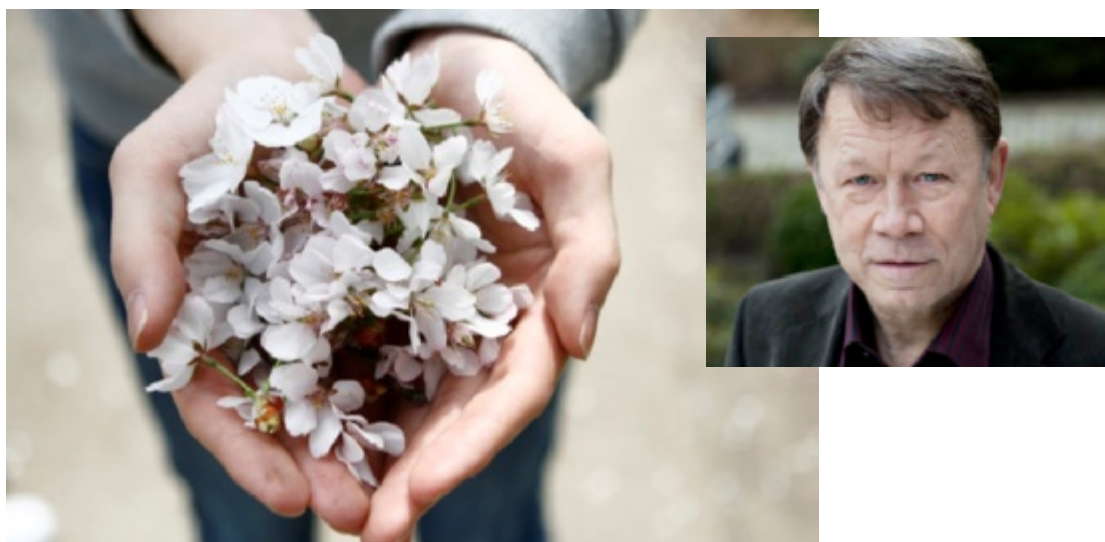
SEPTEMBER

Paul Mahieu	4/9
Ronny Dumon	9/9
Jan Claes	17/9
Jean Paul Blomme	18/9
Bieke Mahieu	30/9

Pastoraal

GEBED VANWEGE HET CORONAVIRUS

Lieve God,
Wat moeten we ervan denken
nu het coronavirus zo dichtbij is gekomen
en er al zoveel mensen in ons land besmet zijn?
We willen vertrouwen dat het goed komt.
We willen onszelf en anderen niet bang maken.
We willen realistisch blijven, en verstandig zijn met hygiëne.
Maar we voelen ook onze kwetsbaarheid.
We voelen de ongrijpbaarheid
en de grilligheid van het virus dat om zich heen grijpt.
Sommigen noemen het een hype
en het lijkt ineens over niks anders te gaan.
God geef ons open ogen om al het nodige te doen,
en de durf om te doen wat we niet hoeven te laten.
Geef wijsheid aan onze artsen en verpleegkundigen,
onze bestuurders en wetenschappers.
Geef vertrouwen in hun kunde.
Geef geloof in een goede afloop.
Geef verbondenheid met wie het allerkwetsbaarst zijn,
en met hen die door andere ziekten zich kwetsbaar voelen.
Ons leven is uit en in uw hand.
Behoed ons en bewaar ons.
Amen

PROFESSOR MANU KEIRSE

Deze specialist in rouwverwerking kwam een boeiende vormingsavond geven voor al onze medewerkers met als thema "Omgaan met verlies en verdriet".

Vroeg of laat worden we allemaal geconfronteerd met lijden en verlies. De manier waarop we daarmee omgaan, verschilt niet alleen van persoon tot persoon maar ook van tijd tot tijd. Aan de hand van vele herkenbare voorbeelden toont Manu Keirse hoe rouwen niet gelijkstaat aan afscheid nemen, maar aan anders leren vasthouden. Hij heeft ons emotioneel geraakt. Het maakte heel wat los bij de medewerkers.

De vier doelstellingen van zijn voordracht waren;

- De werkelijkheid van het verlies onder ogen zien, niet ontkennen
- Pijn van verlies ervaren
- Aanpassen aan de wereld na verlies
- Herinneren en weer leren genieten

Kort daarna brak de coronacrisis uit en was er geen ruimte en tijd meer om alles te laten bezinken. Het leek of die avond al een eeuw geleden was. Ondertussen is er een nieuw boek uit van Manu Keirse over afscheid in eenzaamheid en coronatijd.

“Het wonder van de kleine goedheid”

Sterven in quarantaine is vaak in eenzaamheid doodgaan. Rouwen zonder persoonlijk afscheid slaat littekens die pijn blijven doen, ook na de huidige crisis. Maar in al die ellende kan een wonder gebeuren: het wonder van de kleine goedheid. Daarover hebben Leo Fijen en rouwspecialist Manu Keirse het in hun briefwisseling, die gebundeld werd in een nieuw boek, uitgegeven bij Adveniat/Halewijn. Lees een fragment.

'Het wonder van de kleine goedheid zorgt ervoor dat je je niet verbergt achter organisatorische regels'

Manu Keirse • Ik wil hier een pleidooi houden voor 'de deskundigheid van de machteloosheid' en voor 'het wonder van de kleine goedheid' zoals **Emmanuel Levinas**, de Frans-joodse filosoof, dit zo mooi beschrijft, 'waardoor alles van zijn almacht en zijn totalitaire pretentie wordt ontdaan, waardoor je, door systemen, organisatie en ordening heen, de tranen van de ander kunt zien, waardoor je rechtvaardigheid koppelt aan naastenliefde'. Het wonder van de kleine goedheid zorgt ervoor dat je je niet verbergt achter organisatorische regels waarin de concrete mens niet tot zijn recht komt.

Het betekent proberen het beter te doen dan wat de wet voorschrijft, in plaats van te schermen met de wet en ondertussen de concrete mens met zijn vragen in de kou te laten staan.

Het is niet voor niets dat Levinas het heeft over de 'kleine goedheid'. De toevoeging van het adjectief klein is betekenisvol en wijst niet alleen op het concrete, maar ook op het bescheiden karakter van de goedheid. Het gaat over een goedheid die zich in heel concrete omstandigheden van de ene mens tegenover de andere voltrekt, zonder te wachten op een systeem dat een afdoende oplossing heeft gevonden. Die kleine goedheid vormt een belangrijk en onontbeerlijk tegenwicht tegen de depersonalisatie die in systemen en in reglementen kan ontstaan. Het heeft te maken met bewogen worden door de tranen van de ander en zoeken hoe je regels en protocollen even terzijde kunt schuiven om een individueel en persoonlijk antwoord te geven op de nood van de persoon voor je.

Op alle regels moeten uitzonderingen mogelijk zijn in het belang van de concrete mens met zijn persoonlijke behoeften die voor je staat.

In de crisismoments, ontstaan door het coronavirus wereldwijd, is een warme en scherp-kritische benadering bijzonder belangrijk om oplossingen te vinden die er voor mensen toe doen. Het is ongetwijfeld zo dat in eenzaamheid sterven, voor de naaste familieleden, veel langer hun leven zal bepalen, juist als de coronamaatregelen al lang voorbij zullen zijn.

Met vriendelijke groet, Manu

TERUGBLIK PASTORALE ACTIVITEITEN

Alle pastorale groepsactiviteiten werden herleid tot individuele bezoeken op kamer. Dit zijn heel deugdvolle momenten voor de bewoners,

- Een luisterend oor
- Samen een liedje zingen met of zonder accordeonmuziek
- Steun bieden
- Vragen beantwoorden (waarom op kamer)
- Thema Kaartje of boekje afgeven enz....

Pastoraal

PASEN 2020

Pasen gaat altijd door
Pasen gaat niet op slot
Het graf zal leeg zijn

Pasen gaat altijd door
Geloof hoop en liefde
Zij willen altijd door

Pasen gaat altijd door
in het geloof
tegen het cynisme

Pasen gaat altijd door
in de hoop
van winnende Goedheid

Pasen gaat altijd door
in de stilte
van de kwetsbare liefde
die menselijk meeleeft.

-Marinus Van Den Berg -

Palmzondag 2020

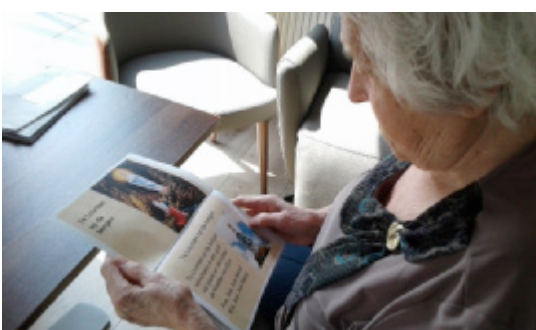
Gebed

Goede God,
velen ontvangen dit jaar
voor het eerst in hun leven **geen palmtakje**.
Ook wij zullen dit takje,
symbool van hoop en nieuw leven,
moeten missen.
Maar wij geloven en vertrouwen
dat Gij ons zegent,
ons huis en allen die er wonen en werken,
onze familie en vrienden
en allen die ons dierbaar zijn.
Zegen alle zieken en hen die overleden zijn.
Blijf hen en ons nabij met uw zegen,
Vandaag en alle dagen in deze Goede Week
en alle dagen die ons gegeven zijn. Amen.

MEIBEDEVAART

Dit jaar konden we niet op meibedevaart en niet gaan wandelen naar de Crypte.
Om toch een beetje het gevoel te krijgen dat we in de maand mei Mariamaand zijn heb ik elke bewoner een persoonlijk bezoek gebracht op kamer en we konden samen aan de hand van een boekje op bedevaart naar Lourdes.
Dat maakt heel wat los bij de bewoners temeer omdat het boekje veel mooie foto's heeft over Lourdes. Het is eigenlijk een virtuele meibedevaart naar Lourdes. Sommige bewoners zijn daar nog nooit geweest en wensen nog eens te gaan, voor anderen is het nostalgie.

Pastoraal

VASTENACTIES

Ryoha Excellent Rwanda van de Zusters Bernardinnen
Ondanks de Coronamaatregelen hebben we toch nog een opbrengst van 131,17 €

De opbrengst is van het Solidariteitsmaal en de wijnactie.

De koffiestop is niet meer kunnen doorgaan.

Dank aan allen voor de steun

Bedankingswoordje van de Zusters

Veel dank voor het verzamelde bedrag en jullie inzet hiervoor. In

Rwanda mogen we dit bedrag vermenigvuldigen met 1000.

Uit recente cijfers voor voedselhulp in Rwanda blijkt dat 10kg bonen (basisvoedsel) 4500 RWF kost; 1 stuk zeep : 480 RWF. Zo zie je wat het verzamelde bedrag mogelijk maakt.

Voedselhulp is nu echt aan de orde omwille van de coronasituatie. Mensen kunnen bv. niet meer naar de markt om te verkopen / kopen.

ONZE CHRISTELIJKE DEELNEMING AAN DE BEPROEFDE FAMILIES

Mevrouw Jenny Everaert

° geboren op 2 november 1928 in Gent

+ overleden op 9 maart 2020

weduwe van de heer Joseph Delforge

Mevrouw Lucie Reynaert

° geboren op 13 augustus 1921 in Calais

+ overleden op 5 april 2020

weduwe van de heer Charles Van Geysseghem

Mevrouw Micheline Dufasne

° geboren op 9 november 1941 in Péronnes

+ overleden op 11 april 2020

De heer Fernand Guisen

° geboren op 6 april 1925 in Athies les Arras

+ overleden op 17 april 2020

Echtgenoot van mevrouw Marie Estievenart

Mevrouw Maria Theresia Dusselier

° geboren op 28 juni 1925 in Meulebeke

+ overleden op 21 april 2020

De heer Christiaan Cattaert

° geboren op 20 september in De Panne

+ overleden op 26 april 2020

Echtgenoot van mevrouw Liliane Vandenberghe

Mevrouw Suzanne Moreels

° geboren op 27 oktober 1925 in Clabecq

+ overleden op 7 mei 2020

Weduwe van de heer Roger Malfroid

De heer Marcel Verstraete

° geboren op 18 november 1923 in Lendeledede

+ overleden op 11 mei 2020

weduwnaar van mevrouw Maria Ottevaere

Mevrouw Jeannette Roelants

° geboren op 28 mei 1936 in Gent

+ overleden op 13 mei 2020

weduwe van de heer Etienne Lehouck

Mevrouw Marie Jose Tielemans

° geboren op 6 juli 1929 in Brussel

+ overleden op 18 mei 2020

De heer Gerard Roose

° geboren op 12 december 1926 in Veurne

+ overleden op 30 mei 2020

Weduwnaar van mevrouw Jeannette Desaver

De heer Gilbert Thabert

° geboren op 28 maart 1932 in Adinkerke

+ overleden op 4 juni 2020

Echtgenoot van mevrouw Elie Deburchgraeve

BEDANKT

In deze fotocollage tonen we nog maar een deel van alle steun die we hebben gekregen.
We zijn jullie allen bijzonder dankbaar om ons te helpen in deze moeilijke periode!